

Solčave ter se za Savino skozi Iglo podali na Luče in od-
tod skoz Lubno domú.

Janko Vijanski.

Slovanski popotnik.

* „Slov. popotnik“ ne sme prezreti novega natisa slovenske slovnice, ktere je pod naslovom „Grammatik der slovenischen Sprache“ izdal častitljivi naš gospod fajmošter Blaž Potočnik. Ker pa je prvi iztis od leta 1849, vpeljan v realne in gimnazijalne šole, dobro znan, ne more tedaj biti naš namen o knjigi, ktera umevno in kratko uči čisto slovenščino tako obširno govoriti kakor se govori od bukev, ktere pridejo vpervič na dan, — le to hočemo povedati, da je slavni gosp. pisatelj marljivo popravljal, kar se mu je zdelo poprave potrebno, in pridno dostavljal, kar je pomina vredno spoznal. Posebne hvale pa je vredno, da je namesto „povest“, ki so bile 1. iztisu za berilo dodane, po Miklosiču dodal „Lautlehre der slov. Sprache“ in pa „Bildungslehre der Nomina“; verhtega pa še zanimivi nauk od „Suffixov“. Ta dokladica, lepo ob kratkem spisana, daje novemu iztisu posebno vrednost za šole in domače berilo. Slovnica se dobiva v založbi gosp. Matija Gerberja v Ljubljani.

* Z začetkom mesca maja bo začel izhajati v Pragi pod vredništvom gospod dr. Franc Ladisl. Rieger-a „Slovník naučný“. Podoben bo v obče znanim konver-sacijskim, enciklopedičnim in universalnim slovníkom, razlikoval pa se bo od njih s tem, da bo zložen in vversten po najnovejih potrebah naroda československega. Naučni ali podučni slovník ne bo, kakor so sploh konver-sacijski slovníci; ne bo razlagal samo potrebnih znanost o slovstvu, umetništvu in klasičnih ukih, temuč prinašal bo zgodovinsko-politične in modroslovske spise in popise življenja mož, kteri se smejo imenovati cvet česko-slovenskega slovstva.

* „Lipa. Narodni zabavnik“. S tem imenom bo prišel konec tega leta v Budi slovašk almanah na svitlo. Iz predplačilnega lista zvemo, da ga bo izdal gosp. Jož. K. Viktorin v treh oblikah, kterim bo cena od 1 gold. 50 kr. do 3 gold. avstr. veljave.

Dopisi.

Iz Siska 12. aprila. Ker se še vedno ne vé, ali bo mir ostal ali bo vojska, tudi kupčija ne more na dobrih nogah stati. Tudi poslednji teden je bila le srednja in prodanih je bilo samo 2500 vagánov stare pšenice po 4 fl. 10 kr.; 1500 vagánov nove po 3 fl. 90 do 95 kr.; 500 vag. stare soršice po 2 fl. 95 kr.; 1200 vag. sirmske turšice po 2 fl. 26 kr., 500 vag. nove bosniške turšice po 1 fl. 73 kr.; 1000 vag. ovsa po 1 fl. 58 kr. nov. dn., 10. t. m. je prišel že tako zaželjeni dež in je setvam kaj dobro teknil.

Iz Medvod. * Rudnik v Knapovšah ima že svinca na kupe. 160 centov lepega blaga, kteri je nek še bolje memo beljaškega, je že za prodaj pripravljenega. Dobro srečo!

Iz Ljubljane. Dela, s kterimi se imajo ljubljanskemu mahu (morast) vprihodnje odverniti povodnje in mu do dobrega vzeti močirnost, se bližajo svojem začetku. Stroški tistih del in naprav, s kterimi se ima prav za prav močvirje na suho djati, so prerajtani na 206,358 gold. 38 kr. star. dn. Cesar so milostljivo dovolili, da dve tretjini teh stroškov, to je, 137,572 gold. 25 kr. imajo deželni zaklad (Landesfond), ljubljansko mesto in pa posestniki mahú na-se vzeti, ostalih 68,786 gold. 13 kr. imate plačati cesarska davkovska in cestna dnarnica, in tistih 71,566 gold. 16 kr., ktere bo veljal novi zidani most namesto sedanjega zidanega, ima tudi cesarska cestna dnarnica na-se vzeti. Dela vsega tega

početja bojo velike: Cornov graben se bo širji in globokeji naredil, Gruberjev kanal (za 7 čevljev in 3 pavce) znižal, struga Ljubljanice skozi mesto poravnala in tu in tam znižala in pa nov most (le z dvema obokama) napravil. Ker je zgorej rečeno bilo, da stroški z 137,572 gold. se imajo po Cesarjevi volji med deželni zaklad, ljubljansko mesto in posestnike mahú razpartiti, so pretekli četrtek Njih eksc. gosp. deželni poglavar poklicali s predstojniki vred zastopnike ljubljanskega mesta in vseh sosesk, ki imajo na mahú kaj posestva, da bi se po pravici razdelilo tistih 137,572 gold. na tri parte. Gospod deželni poglavar so po posvetovanji z gosp. vodjem cesarskih stavb izrekli, da bi utegnili popolnoma pravično biti, ako deželni zaklad prevzame 76,000 gold., posestniki mahú skupaj 52,126 gld., ljubljansko mesto pa 9436 gold., to je, polovico od tistih stroškov (18,812 gold.), ki jih bo poravnanje Ljubljanice prizadjalo. Znesek, ki zadene mesto, je tako pravičen, da so vsi mestni zastopniki bili z njim zadovoljni in se je začasni gospod mestni predstojnik za to razpartenje Njih ekscelenciji dež. gospod poglavarju zahvalil; tudi župani iz okolice ljubljanske in verhiške so bili z določbo popolnoma zadovoljni, da za vsak oral zemlje na mahu naj vsak posestnik plača 2 gold. v desetih letih. Ker pa so sploh vse imenovane plačila na 10 let razdeljene in je zatega voljo misliti, da se bodo dotične dela še le tudi v 10 letih dokončale, so po modrem nasvetu gospod deželnega poglavarja vsi zbrani zastopniki mestne županije in kmečkih županij v protokolu željo razodeli, naj bi se v prid kmetijstvu določene dela v 3 ali 4 letih dodelale, in ker imajo omenjeni deležniki svoje plačilo še le v 10 letih odrajtati, naj bi deželni zaklad pri hranilnici (šparkasi), dunajski banki ali kreditnici potrební dnar na posodo vzel. Ali se bojo že letos omenjene dela začele, ne moremo za gotovo povedati; to pa vemo, da se bojo dela začele z zidanjem mosta in znižanjem Gruberjevega kanala, kteri se bode, kakor smo gori rekli, znižal za 7 čevljev in 3 pavce.

Iz Ljubljane. Nemško-slovenskega dela našega slovnika, kteri bode na veke eden najlepših spominkov rajnega kneza in škofa Wolfa, je natisnjeno sedaj 108 pól do besede „Unterwind“. Naznanjaje to novico moramo očitno razodeti, kar je nam zelo pri sercu in mnogim drugim, kterim je veliko mar za naš slovník, namreč to: naj bi se prodaja slovnika v posameznih vezkih berž ko berž začela. Ko smo mi že od konca to prodajo milostljivemu knezu nasvetovali, ker bi se obširno delo tako lože kupovalo, so nam rekli, da bi sicer to radi storili, pa ker se ne vé, kako dolgo to natiskovanje terpelo bode, se bojé, da bi v tem več naročnikov ne pomerlo in tako bi marsikak iztis utegnil v nič priti. Sedaj ni tega strahu več: delo je že tako pri koncu, da v kakih 10 mescih, če Bog zdravje dá gosp. vredniku, bi utegnil nemško-slovenski del doveršen biti. Ako se ta celi del razdeli v 10 vezkov (Hefte) in vsak mesec en vezek izda, bo celi del razposlan in razprodan ravno ko bode dokončan. To pa bo na obé strani dobro: naročniki si ga bojo lože kupovali in veliko več iztisov se ga bo poprodalo, ker na enkrat za kake bukve več goldinarjev dati marsikterega težko stane, vsaki mesec nekoliko pa tudi nepremožniši zmore; — drugo pa je tudi to, da velik kapital bo morebiti še celo leto mertev ležal, ako se čaka do zadnje čerke — in za Alojzeviše je to gotova zguba. Gotovo so gospodje, kterim po volji slavnega škofa gré o tem beseda, to reč že sami prevdarili; zato ni naš namen jim to še le povedati, ampak le naznaniti, da bojo večini kupcov vstregli, ako to kmali začnó. Kdor pa ima dnarja dovelj, da kupi vse vezke na enkrat, temu se bo tudi njegova želja lahko spolnila. — Vodnikov album je natisnjen; te dni pride, kakor smo za gotovo slišali, že k bukvozezu.